

بررسی اثر نانو سیلیس بر پارامترهای برشی خاک ماسه ای

فاطمه عرفانی^۱، سید فرهاد نبی زاده^۲

۱- دانشجو کارشناسی ارشد عمران گرایش ژئوتکنیک- موسسه آموزش عالی پویندگان دانش چالوس،
Fateme_urfani68@yahoo.com

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، F_nabizadeh2002@yahoo.com

چکیده

برای تشییت خاکهای مساله دار در پروژه‌های عمرانی روش‌های گوناگونی وجود دارد از جمله روش‌های بروز و مقرون بصره موجود، تشییت با نانو مواد می‌باشد. در این مقاله اثر نانوذرات سیلیس برخوبی خواص برشی خاک ماسه ای بدست آمده از شمال ایران ارزیابی می‌شود. این خاک ماهیت از نوع خاک ماسه ای ساحلی بوده و در طبق طبقه‌بندی یونیفا یاد از نوع خاک SC می‌باشد. هدف از این مقاله شناسایی تاثیر افزودن پودر نانو سیلیس (مقدار و نوع) بر عملکرد خاک بهسازی شده این ماده می‌باشد. لازم بذکر است برای تهییه نانو سیلیس از دستگاه آسیاب گلوله ای استفاده شد که نتایج آزمایش های SEM و X-Ray نشان دادند که ترکیب شیمیایی نانوذرات پس از خرد شدن مشابه ترکیب شیمیایی اولیه پودر اصلی بوده و ابعاد آن در حد نانومتری است. آزمایشات برش مستقیم با افزودن درصدهای وزنی مختلف پودر نانو سیلیس شامل ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ درصد انجام شده است. نتایج حاکی از آن است که افزودن پودر نانو سیلیس خواص برشی خاک ماسه‌های به شدت تغییر می‌کند. همچنین نتایج این مطالعه نشان داد تاثیر افزودن پودر نانو سیلیس بر چسبندگی خاک ماسه ای بسیار بیشتر از پارامتر زاویه اصطکاک داخلی این خاک بوده است. این موضوع نشان می‌دهد به دلیل خرد شدن ذرات سیلیس در مقایس نانو و افزایش سطح مخصوص آنها، فعالیت آنها در خاک بشدت افزایش یافته و بر این اساس و افزایش واکنش‌های شیمیایی، با سمنته کردن خاک ماسه ای موجب افزایش چسبندگی آن شده است.

واژه‌های کلیدی: بهسازی خاک، نانو سیلیس، آزمایش برش مستقیم، خاک ماسه ای.

۱- مقدمه

در علوم مهندسی، خاک مخلوط غیر یکپارچه‌ای از دانه‌های کانی‌ها و مواد آلی فاسد شده می‌باشد که فضای خالی بین آنها توسط آب و هوا (غازها) اشغال شده است [۱]. خاک به عنوان مصالح ساختمانی در طرح‌های مهمی در مهندسی عمران بکار گرفته می‌شود و همچنین شالوده اکثر سازه‌ها بر روی آن متکی است. بنابراین مهندسان عمران باید بخوبی خواص خاک از قبیل مبدأ پیدایش، دانه بندی، قابلیت زهکشی آب، نشت، مقاومت برشی، ظرفیت باربری و غیره را مطالعه نمایند. مکانیک خاک شاخه‌ای از علوم مهندسی است که به مطالعه مشخصات فیزیکی و رفتار توده خاکی تحت بارهای وارده می‌پردازد. مهندسی پی، کاربرد اصول مکانیک خاک در مسائل علمی است.

تاریخچه عملیات خاکی را می‌توان به دوره‌های دور تاریخ بشری نسبت داد و آن را با قدمت پیدایش شهرنشینی یکی دانست. حفر قنات‌ها، کانال‌های آبرسانی، ایجاد پلها و سدهای محکم و سایر بنایهایی که آثار آنها در کشورهای دنیا از دهه‌ها قبل تا کنون به یادگار مانده است، همه از مواردی است که به نحوی با عملیات خاکی ارتباط دارد. خاک، از یک طرف جایی است که سازه خود را به رو یا داخل آن بنا می‌کنیم و از طرف دیگر، ماده ای است که آن را به عنوان مصالح ساختمانی در کارهای عمرانی به خدمت می‌گیریم. خاکهای موجود در طبیعت بسیار متنوع اند و هر یک از آنها رفتاری خاص، در